

Quadern de cinema Qui gosaria dir que aquest no ha estat un curs excel·lent per al cinema català i un bon any per al cinema de l'Estat espanyol?

Collita (nacional) de l'any

Jordi Costa

Barcelona

millors pel·lícules catalanes i espanyoles de l'any:

Continuant la minisèrie de balanços que aquest *Quadern* va obrir la setmana passada, vet aquí la llista (personal i rebatible) de les

1. 'Pa negre', d'Agustí Villaronga

La primera pel·lícula que s'enfronta als maniqueïsmes de representació de l'imaginari cinematogràfic de la postguerra, oferint, al mateix temps, una *summa* de diverses obres d'Emili Teixidor i una ampliació del camp de batalla, ètic i estètic, del discurs de Villaronga. Nora Navas aconsegueix la gran interpretació femenina de l'any.

2. 'El gran Vázquez', d'Oscar Aibar

El contrapunt perfecte a *El invierno del dibujante*, de Paco Roca –àlbum sobre la utopia d'autogestió de la primera generació Bruguera–, i als llibres *100 años de Bruguera* i *By Vázquez*, d'Antoni Guiral, i *Tebeos mutilados*, de Vicent Sanchis. Un *biopic* idealitzador –a la manera *Ed Wood* o *Gainsbourg*– que mereix el títol de Pel·lícula Espanyola amb Més Amor al Tebeo de la Història.

3. 'Familystrip', de Lluís Miñarro

El debut com a director d'un

'Pa negre', d'Agustí Villaronga, una de les millors pel·lícules de l'any ■ EMON

productor, ara mateix, fonamental: un document íntim (familiar) que parteix d'un afortunat concepte –capturar una memòria viva a dues veus, mentre s'elabora un retrat pictòric dels protagonistes– que una tràgica circumstància, desvetllada als crèdits finals, reformula completament.

4. 'María y yo', de Félix Fernández de Castro

La popular novel·la gràfica de Miguel Gallardo –crònica d'un estiu amb la seva filla autista– es transforma en un docu-

mental lluminós, que captura toda la saviesa compositiva i el geni cromàtic de les il·lustracions del creador de Makoki. Una mirada adulta i positiva sobre un tema delicat: en definitiva, una cosa ben difícil de trobar al cinema espanyol.

5. 'La isla interior', de Dunia Ayaso i Félix Sabroso

No hi ha millor plaer (per al crític i l'espectador) que el de veure créixer i madurar els cineastes. Quan es va estrenar *Perdona, bonita, pero Lucas me quería a mí*, ningú hagués apostat que la

parella de cineastes recorreria, en un temps rècord, el camí filloalmodovarià de la frivolitat més o menys contracultural a la renovació del melodrama.

6. 'Buried', de Rodrigo Cortés

Un *high concept* afinadíssim no hagués estat prou, si darrera no hi hagués hagut un talent per a la destil·lació visual i narrativa del suspens com Cortés. La confirmació que el cineasta no és músic d'una sola nota i, probablement, el pitjor moment que haurà viscut Ryan Reynolds abans de la seva ruptura.

7. 'Caracremada', de Lluís Galter

Un *western* desconstruït que reflexiona sobre la manera de gestionar l'herència d'un cinema polític, que mai va estar a l'alçada del misteri encarnat per Ramon Vila Capdevila, àlies *Caracremada*.

8. 'De reparto', de Santiago Aguilar

Carlos Lucas, figurant i secundari inoblidable a la pel·lícula *Justino, un asesino de la tercera edad*, és l'enigma que obliga aquest documental a reformular-se en una cosa molt més interessant del que tenia previst.

9. 'La mosquitera', d'Agustí Vila

L'escena del porc senglar atropellat, la del túnel de rentat de cotxes, el ball de la protagonista Emma Suárez a la tristíssima festa d'aniversari del seu fill... Situada entre Todd Solondz i Buñuel, Vila proposa molt més que una raresa: l'impossible punt de trobada entre el cinema de Carlos Saura de l'època *Cria cuervos* i la postco-mèdia més radical.

10. 'Finisterrae', de Sergi Caballero

El debut al llargmetratge de l'artista (i codirector del Sònar) Sergi Caballero: un pelegrinatge *postmortem* pel camí de Sant Jaume, que ofereix imatges molt difícils d'oblidar, mentre proposa una estratègia del desconcert, enfrontant humor arxa i poesia puríssima.

Tocsdecobla

Josep Pasqual

Bona cobla d'any

Com a invent orquestral, la Simfònica de Cobla i Corda és d'una simplicitat esborronadora. Un conjunt instrumental bàsicament de vent i sense corda com és la Principal de la Bisbal s'alia amb un altre conjunt instrumental de corda sense vent com l'Orquestra de Cambra de l'Empor-

dà per configurar una mela d'orquestra simfònica de so característic absolutament particular. No és ni de bon tros la primera experiència d'una cobla en el món estrictament simfònic; de fet, d'incursions de la cobla en orquestres simfòniques, n'hi ha hagut diverses i des de ja fa unes quantes dècades. En tot

cas, la continuïtat no ha estat precisament un dels trets principals de totes aquestes incursions, i en canvi la Simfònica de Cobla i Corda ha aconseguit situar-se, en molt poc temps, en el primer nivell de presència social a base d'una evolució constant i l'aportació continuada de propostes noves.

La formació com a tal no és cap revolució, però sí que ofereix una gran empenta amb una base de qualitat. En el catàleg de la literatura per a cobla, hi consten un bon nombre de pàgines ineludibles de la creació artística musical catalana, una realitat que malauradament queda massa reclosa en la més

pura intimitat del sector. La repercussió d'aquesta riquesa és discreta, i una formació com la Simfònica de Cobla i Corda pot afavorir decisivament un canvi en la percepció del que es cou en aquest món. Que TVC hagi confiat de nou en aquesta orquestra simfònica per al seu Concert de Cap d'Any només

pot contribuir a una major divulgació del fet musical per a cobla. Probablement, el glamur de Viena és molt difícil de suplantar (especialment, amb segons quins deixos localistes de la producció, clarament prescindibles), però no hi ha dubte que aquest concert és una bona manera de començar l'any.